

Dotacje unijne

Doradztwo

Szkolenia

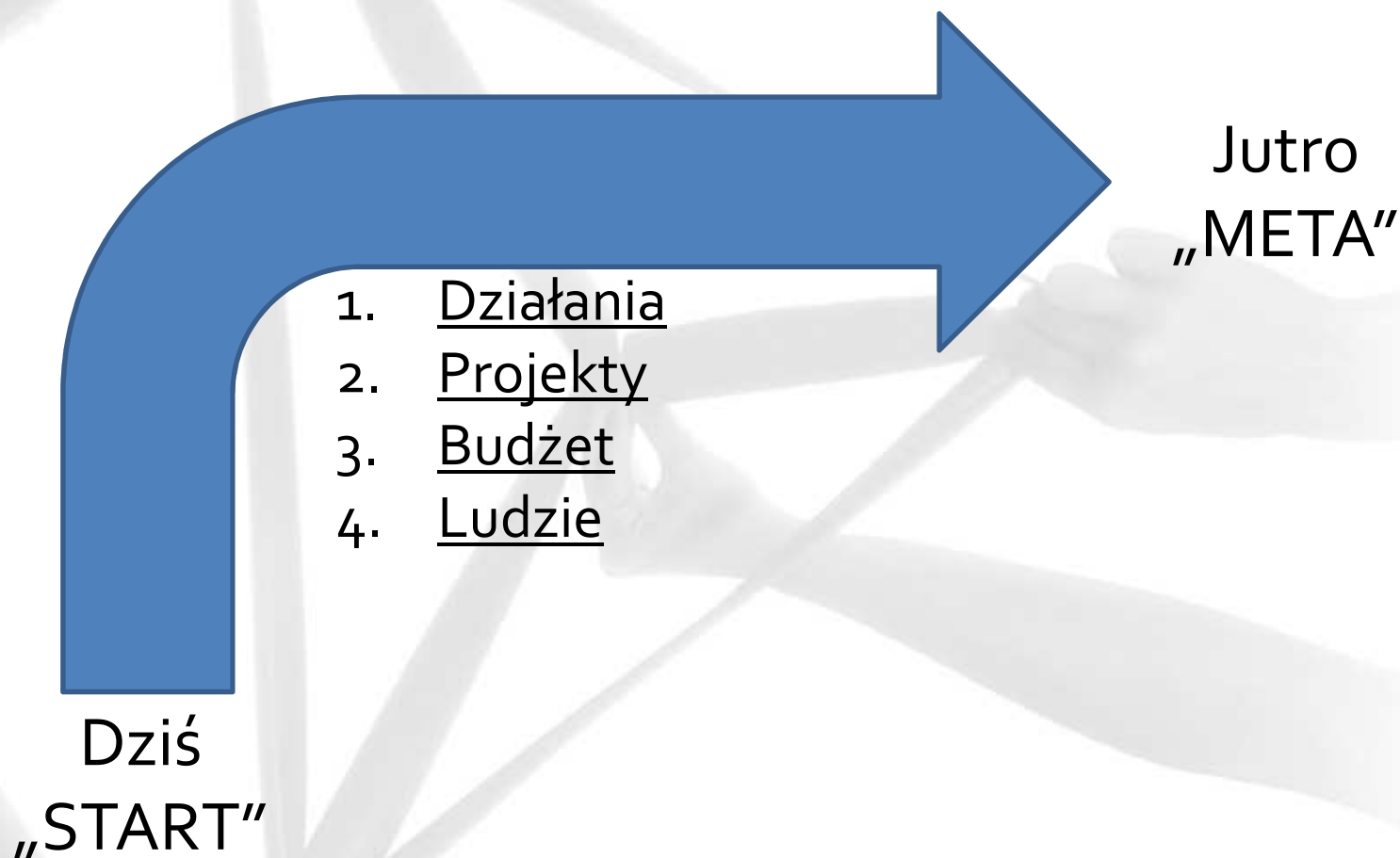
Projekty

Program, projekt, wniosek o dofinansowanie
– dobre praktyki w zarządzaniu projektami finansowanymi
ze środków zewnętrznych

Tomasz Kurek, Katarzyna Sapa - Mońska

PROJEKTUJEMY MARZENIA

Po co nam projekty?

Od wizji do projektu

WIZJA

STRATEGIA ROZWOJU

PROGRAM 1

PROGRAM 2

PROJEKT 1.1 PROJEKT 1.2.

PROJEKT 2.1. PROJEKT 2.2

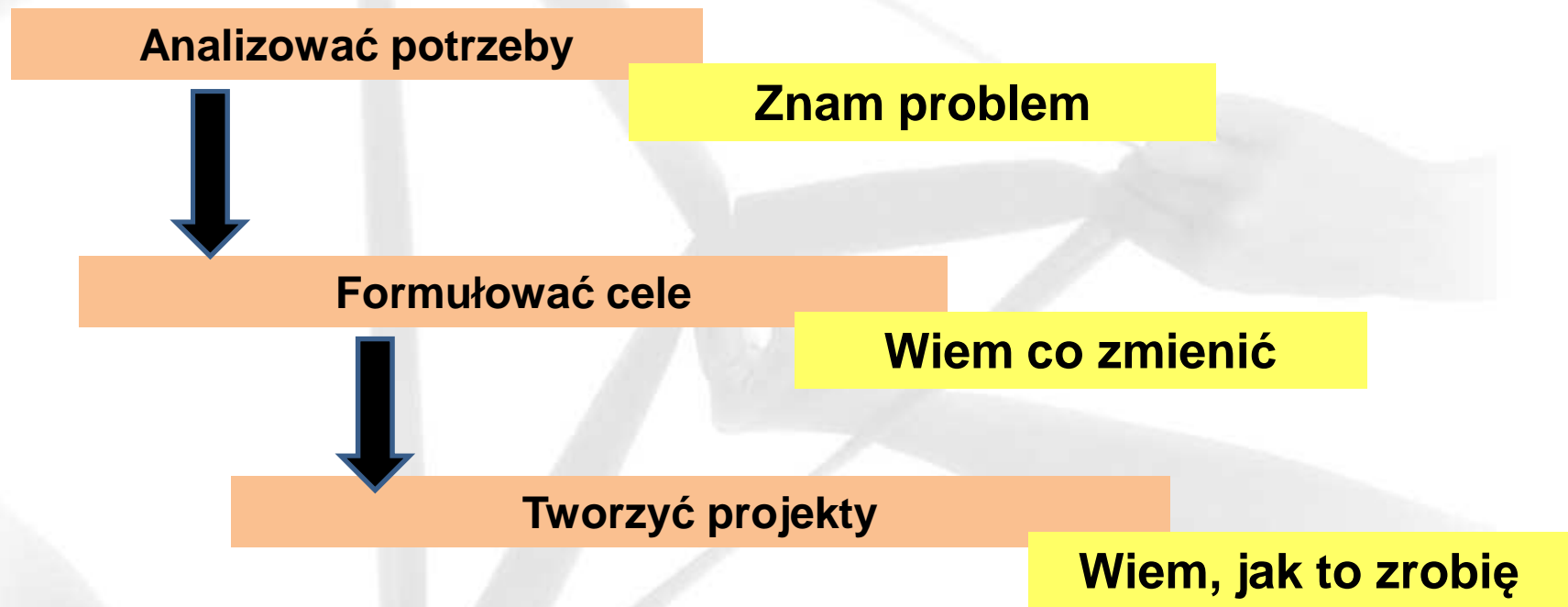
PROJEKT to:

przedsięwzięcie prowadzące do osiągnięcia zaplanowanego celu, przy użyciu określonych **zasobów** tj.:

- Czasu,
- Zespołu,
- Budżetu.

Rezultatem projektu jest **przewidywalna zmiana.**

Działać projektowo, to:

Projekt a wniosek:

- Wniosek (aplikacja) jest formą przedstawienia projektu do realizacji.
  - Jest to oferta instytucji do wybranego źródła finansowania.
  - **Projekt tworzymy – wniosek piszemy**
- Pisanie wniosków wymaga zatem znajomości:**
- odpowiednich procedur aplikacyjnych;
  - zasad wypełniania wniosku i przygotowania załączników;
  - technik przedstawienia projektu w formie aplikacji.

PROJEKT jest narzędziem realizacji strategii.

Ważne nie to co robimy, ale to co **ZMIENIMY** dzięki Projektowi.

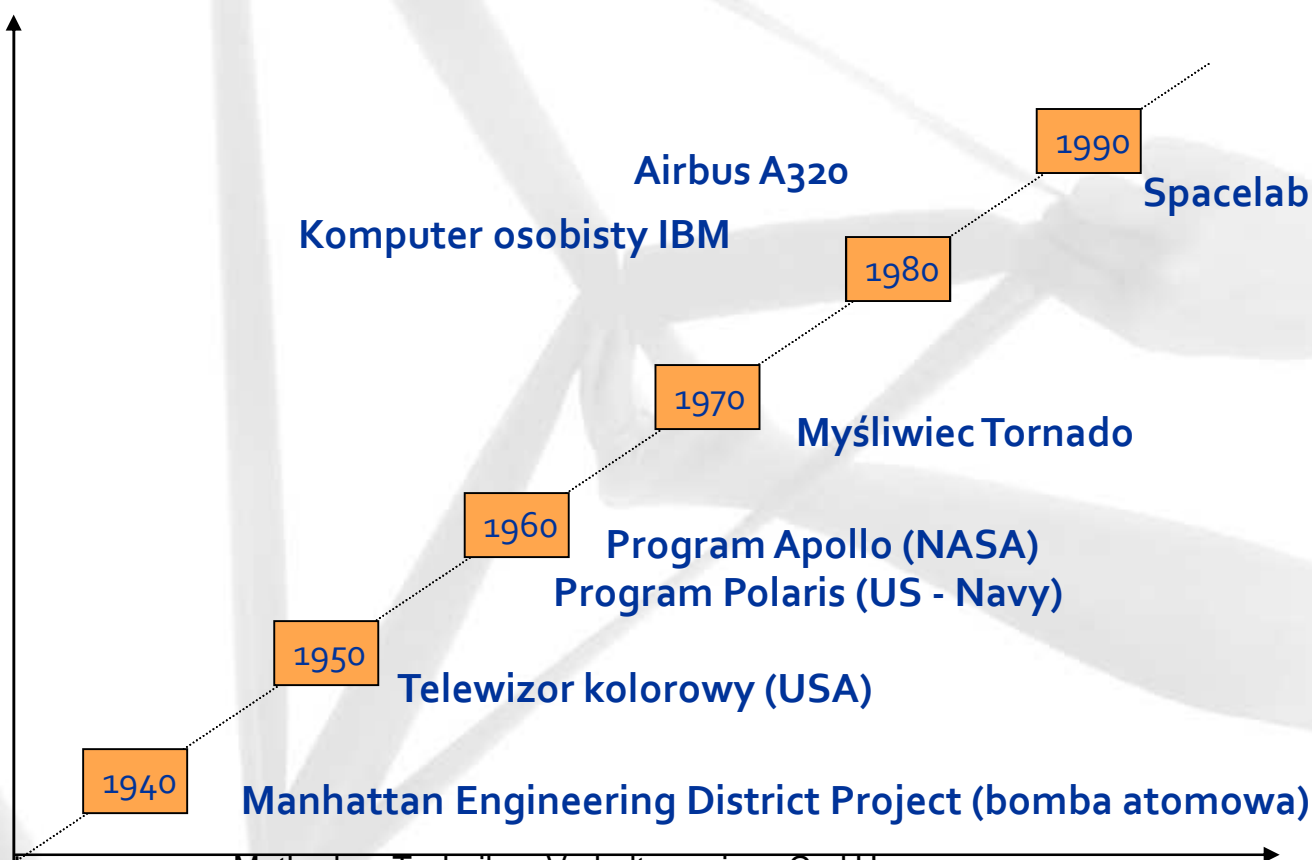
Różne metodyki zarządzania projektem – jeden cel:
SKUTECZNE OSIĄGANIE ZMIANY.

Preferowana metoda UE przygotowania i zarządzania projektami:

- Komisja Europejska poszukiwała rozwiązań, które w **sposób logiczny i transparentny** pozwoliłyby na dystrybucję środków z budżetu Unii Europejskiej oraz umożliwiały **podniesienie jakości realizowanych projektów i zwiększenie efektywności pomocy**.
- Doświadczenia USA w zarządzaniu projektami zainspirowały Komisję do rozpoczęcia w 1992 r. prac nad własną metodyką zarządzania projektami.

Projekty, ważne dla rozwoju nowoczesnego zarządzania projektami:

Ważniejsze projekty

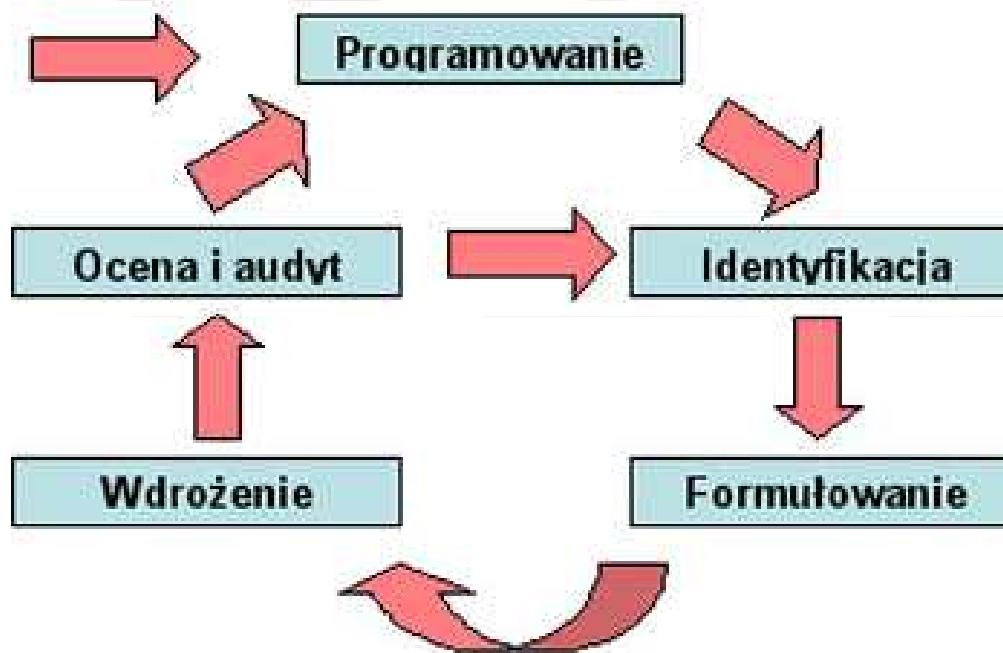
Źródło: H.-W. Litke, Projektmanagement. Methoden, Techniken, Verhaltenweisen Carl Hanser Verlag München-Wien 1995

**Opracowanej metodzie nadano nazwę Project Cycle Management (PCM) -
w polskim tłumaczeniu - Zarządzanie Cyklem Projektu (ZCP).**

PCM stała się **oficjalną metodyką zarządzania projektami i programami**
realizowanymi z zaangażowaniem **środków europejskich.**

FAZY PCM

Źródło: www.skutecznyprojekt.pl

Narzędzia metodyki PCM

Poprawności wykonania i realizacji projektu służą dostępne w metodyce narzędzia, do których możemy zaliczyć:

- analizę interesariuszy
- analizę problemów wraz z drzewem problemów,
- analizę celów wraz z drzewem celów,
- analizę strategii,
- matrycę (ramę, tablicę) logiczną.

Przygotowanie projektu

Faza analizy

Faza planowania

Faza analizy

1. Analiza problemów
2. Analiza celów
3. Analiza interesariuszy
4. Analiza strategii

Faza planowania

1. Matryca logiczna
2. Harmonogram projektu
3. Plan wykorzystania zasobów i środków (budżet)

Dlaczego warto korzystać z PCM ?

(i innych metodyk zarządzania)

Zasada PARETO:

Sprawne i efektywne osiągnięcie celu projektu zależy

- w 80 % od jakości przygotowania projektu,
- w 20 % od sposobu realizacji.

Przykłady problemów z realizacją wynikających ze złego przygotowania projektu:

Błąd na etapie analizy problemu to m.in. ryzyko złego wyboru celu projektu, cele projektu nie rozwiązują efektywnie problemu, łagodzą skutki (walka z wiatrakami).

Błąd w fazie planowania = wyższe ryzyko doboru niewłaściwych metod działania, potrzeba korekt na etapie wykonawstwa, wydłużenie czasu i kosztów realizowanego projektu.

Przykłady konsekwencji:

Projekt:

Budowa stadionu Olimpijskiego w Monachium

Planowany budżet:

500 mln DM

Koszty całkowite:

2 000 mln DM

Poziom przekroczenia budżetu:

300%

Źródło: Jakub Kalinowski, Sports Project Management Group, na podstawie: B.J. Madauss, Handbuch Projektmanagement, Paul Kelso, Thursday October 11, 2007 The Guardian, Cost of Olympic stadium nearly double by 2012

Przykłady konsekwencji:

Projekt:

Budowa stadionu Olimpijskiego w Londynie

Planowany budżet:

280 mln £

Zaktualizowane koszty (2007 r.):

496 mln £

Poziom przekroczenia budżetu:

70 %

Źródło: Jakub Kalinowski, Sports Project Management Group, na podstawie: B.J. Madauss, Handbuch Projektmanagement, Paul Kelso, Thursday October 11, 2007 The Guardian, Cost of Olympic stadium nearly double by 2012

Przykłady problemów z przygotowaniem projektu wynikających ze złej analizy:

- Pomysł projektu „narodził się” w wyniku ogłoszenia konkursu przez Instytucję Pośredniczącą/Wdrażającą
- Analiza sytuacji obecnej i opisane **problemy są przepisane ze starych strategii i planów rozwoju**, nawet sprzed 5 lat
- **Brak lub niska jakość dokumentów strategicznych JST**, powoduje nie trzymanie się ustalonych priorytetów
- **Strategie są listą życzeń**, niepopartą analizą finansową możliwości ich realizacji
- **Składanie wielu, często konkurencyjnych projektów** (nawet do tego samego konkursu), których łącznej realizacji nie udźwignąłby budżet JST

Źródło: opracowanie własne oraz RAPORT KOŃCOWY Ewaluacja przygotowania jednostek samorządu terytorialnego do aplikowania o środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013

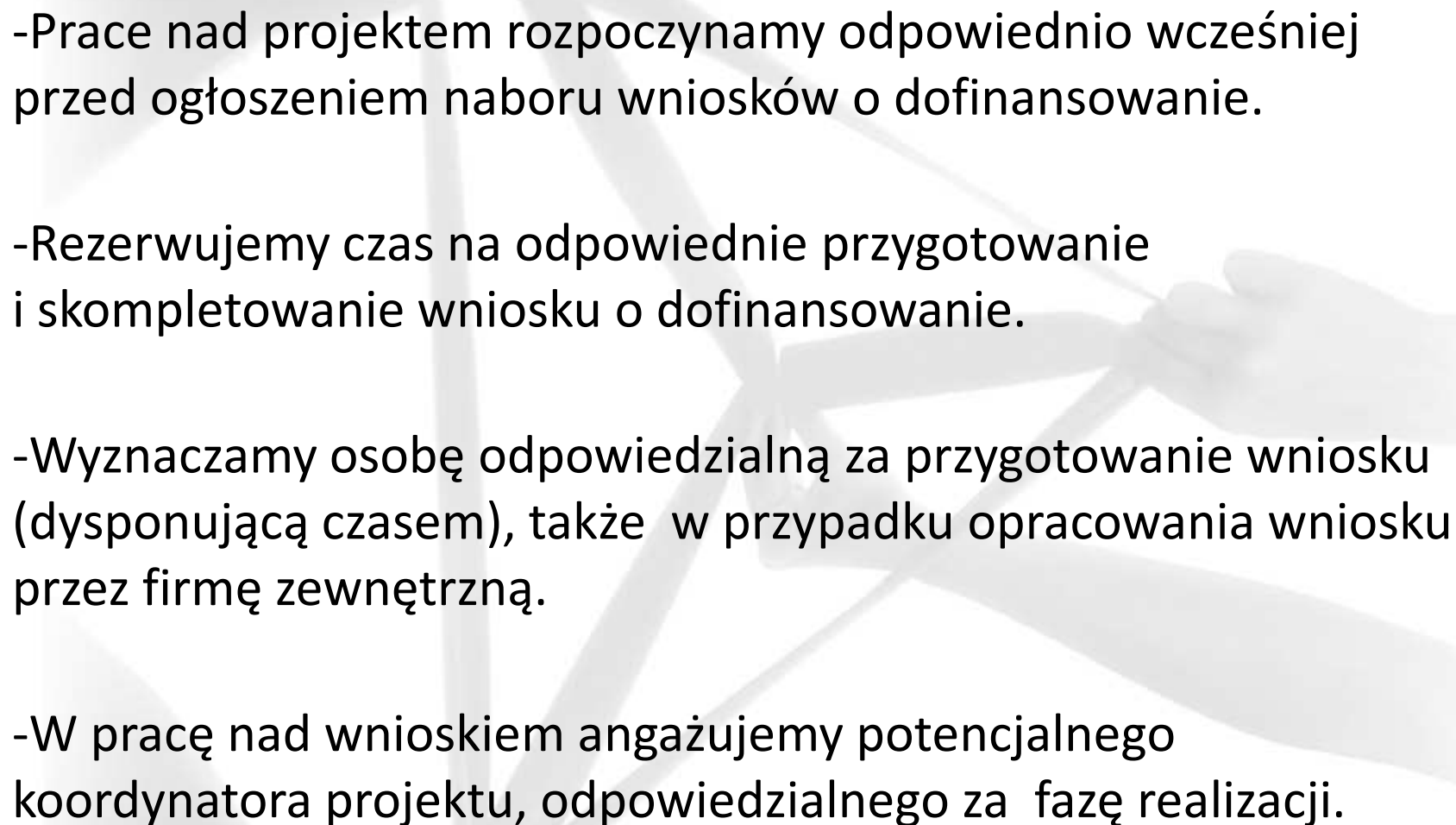
- Aplikowanie o środki na **projekty małe**, na które stać JST, a nie na te, które faktycznie przyczyniłyby się do rozwiązania zidentyfikowanych problemów
- **Przeszacowanie wskaźników** (brak informacji o wartości bazowej wskaźnika np. liczba turystów, utrudniała prawidłowe oszacowanie wartości planowanej)
- **Określenie potrzeb** mieszkańców **bez rzetelnej konsultacji** („wszyscy wiedzą, że potrzebne jest boisko czy basen”)- co potem skutkuje niewykorzystaniem powstałej infrastruktury
- **Planowanie** projektów **bez uwzględnienia interesariuszy** i potencjalnych partnerów (patrzenie na problem przez pryzmat granicy gminy- urywane ścieżki rowerowe)

Źródło: opracowanie własne oraz RAPORT KOŃCOWY Ewaluacja przygotowania jednostek samorządu terytorialnego do aplikowania o środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013

Recepta na sukces:

- Myślimy strategicznie. Realizowane projekty wynikają z potrzeb, a nie tylko z „okazji” pozyskania środków.
- Tworzymy ogólny harmonogram projektów i prac nad nimi, uwzględniając planowane nabory wniosków.
- Tworzymy zespół do realizacji każdego projektu, składający się z adekwatnej liczby ekspertów.

- Opracowujemy projekt tak szczegółowo, jak to możliwe (i racjonalne).
- Na etapie przygotowania projektu uzgadniamy go z innymi instytucjami i podmiotami, wprowadzamy niezbędne zmiany przed rozpoczęciem projektu/złożeniem wniosku o dofinansowanie.
- Analizujemy ryzyka dla projektu, planujemy działania korygujące/minimalizujące ryzyko i wprowadzamy je do planu projektu.

-
- Prace nad projektem rozpoczynamy odpowiednio wcześniej przed ogłoszeniem naboru wniosków o dofinansowanie.
  - Rezerwujemy czas na odpowiednie przygotowanie i skompletowanie wniosku o dofinansowanie.
  - Wyznaczamy osobę odpowiedzialną za przygotowanie wniosku (dysponującą czasem), także w przypadku opracowania wniosku przez firmę zewnętrzną.
  - W pracę nad wnioskiem angażujemy potencjalnego koordynatora projektu, odpowiedzialnego za fazę realizacji.

Dobre praktyki:

Powołanie interdyscyplinarnego Zespołu ds. Projektu, składającego się m.in. z:

Koordynator projektu - osoba decyzyjna, najlepiej wójt/burmistrz lub zastępcy z doświadczeniem w realizacji projektów finansowanych ze środków unijnych

Koordynator merytoryczny - osoba z wydziału inwestycji lub innego powiązanego tematycznie (np. wydział komunalny, oświaty, zdrowia itp.)

Specjalista ds. funduszy unijnych - osoba odpowiedzialna za współpracę z firmą zewnętrzną przygotowującą dokumenty aplikacyjne i umiejąca sprawdzić poprawność zapisów; najczęściej odpowiedzialna również za promocję projektu

Specjalista ds. procedury zamówień publicznych - bardzo ważna rola w trakcie planowania harmonogramu realizacji projektu

Specjalista ds. procedur środowiskowych

Specjalista ds. finansów - odpowiedzialny za zapewnienie płynności finansowej projektu (wnioski o płatność, zaliczki, budżetowanie)

Dobre praktyki:

- Planowanie projektu z dużym wyprzedzeniem, przygotowanie dokumentacji technicznej/projektowej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dokumentowanie poprawności udzielania zamówień publicznych, by móc uznać wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie za kwalifikowane
- Zaangażowanie w proces planowania projektu pracowników mogących potencjalnie wchodzić w skład powołanego zespołu projektowego .
- Stworzenie procedur pracy Zespołu, cykliczne spotkania Zespołu
- Zabezpieczenie środków finansowych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym
- Staranie się o dodatkowe środki na realizację projektu (wkład własny) ze źródeł krajowych np. promesa Ministra Kultury
- Przeprowadzenie poprawnego screeningu i procedur środowiskowych z dużym wyprzedzeniem , szczególnie na obszarach NATURA 2000

Dobre praktyki:

- Partnerstwa projektowe zawiązywane po to, by rozwiązać wspólny problem a nie tylko, by złożyć wspólnie wniosek
- Częste kontakty pracowników z innymi jednostkami/wymiana doświadczeń
- Ścisła współpraca z firmą konsultingową (ustalenie harmonogramu prac nad projektem i trzymaniem się tych zapisów z obu stron)
- Zidentyfikowanie alternatywnych źródeł finansowania inwestycji w całości lub w części (programy krajowe, fundusze centralne)- multiplikacja szans na dofinansowanie

Warto zapamiętać:

Projekty są narzędziem realizacji strategii.

Dobre planowanie determinuje osiągnięcie celu w 80%.

Są narzędzia ułatwiające dobre planowanie i zarządzanie projektami.
Preferowana przez Komisję Europejską metodyka to PCM.

Wniosek o dofinansowanie to nie projekt.

Przemyślany projekt i plan pracy nad wnioskiem zwiększa szansę na dofinansowanie.

A background image showing several hands holding a long, thin ribbon that forms a large, abstract shape, possibly a stylized letter or logo. The hands are in various positions, suggesting a collaborative effort.

Dziękuję za uwagę!

Agencja Rozwoju Innowacji Sp. z o. o.
ul. Ostródzka 38, 54-116 Wrocław
tel ./ fax. 071 354 07 93

www.aridotacje.pl